

”Et værdigt seniorliv”

Viborg Kommunes Senior- og Værdighedspolitik

Udkast – april 2016

Udkast

1. Forord og vision for politikken

Velkommen til Viborg Kommunes Senior- og Værdighedspolitik. Som navnet siger, er der tale om både en politik for seniorområdet i Viborg Kommune og en politik som beskriver, hvordan Viborg Kommune vil styrke oplevelsen af værdighed i de ydelser, som kommunen leverer.

Politikken udtrykker Byrådets værdier, konkrete målsætninger og indsatser på Ældreområdet og prioriteringen af disse. På samme tid danner politikken rammen om de indsatser, som kommunen igangsætter med de midler som modtages fra den såkaldte Værdighedsmilliard.

Politikken omfatter ikke kun de borgere, der allerede er i kontakt med kommunen f.eks. gennem hjemmehjælpen. I Viborg Kommune interesserer vi os også for alle de seniorer, der endnu ikke skænker kommunens ældrepleje en tanke. Vi vil gerne hjælpe til, at aktive borgere og lokale fællesskaber - sammen med kommunen – skaber og sikrer de bedst mulige rammer om det gode liv for alle seniorer.

Det overordnede tema for politikken er livskvalitet. Livskvalitet er det, der kendetegner et godt liv. Men opfattelsen af et godt liv er subjektiv. Så denne politik giver ikke svaret på, hvad livskvalitet er. For det afgøres af den enkelte borger. Men som kommune vil vi gerne give de bedste muligheder for, at den enkelte borger oplever et godt seniorliv.

Visionen for politikken lyder:

Viborg Kommune – gode og værdige seniorliv

- Samarbejde om et meningsfuldt seniorliv
- Aktivt medborgerskab og sund livsførelse
- Trivsel og tryghed, hvis behovet for hjælp opstår

2. Om ældre/målgruppe for politikken

Afslutningen på arbejdslivet er et fælles kendetegn for flertallet af seniorerne. For mange er overgangen til seniortilværelsen flydende og nogle seniorer bliver måske på arbejdsmarkedet hele livet. En anden gruppe seniorer har måske ikke været på arbejdsmarkedet i mange år inden de når pensionsalderen. Så der er tale om en målgruppe med meget forskellige levevilkår og baggrund.

Denne politik tager udgangspunkt i erkendelsen af, at forskellige grupper af borgere har forskellige behov og alder er langt fra den eneste måde at definere gruppen ud fra. På seniorområdet ønsker vi, at der i højere grad fokuseres på borgerens funktionsniveau:

De selvhjulpne

Seniorerne i Viborg Kommune lever generelt et aktivt liv. De fleste klarer sig selv i dagligdagen og har ikke brug for eksempelvis hjemmehjælp. De er selvhjulpne og aktive og bruger kommunens kultur- og fritidsliv i stort omfang. Mange bruger tid og kræfter på at indgå i frivilligt arbejde, hvor de kan være noget for såvel børn som ældre.

Borgere med behov for hjælp

Samtidig er der en gruppe borgere, som for manges vedkommende stadig er aktive, men også har brug for hjælp og støtte fra kommunen for at klare sig i dagligdagen. Mange bor i eget hjem og har behov for lettere hjælp til for eksempel rengøring.

Borgere med behov for særlig opmærksomhed

Endelig er der en gruppe af ældre borgere, som har behov for meget hjælp døgnet rundt. Gruppen, som oftest bor i en ældre- eller plejebolig, udgør en forholdsvis lille del af det samlede antal seniorer. Også andre grupper har behov for særlig opmærksomhed. Det drejer sig blandt andet om borgere med en kronisk sygdom eller demens, med aldersbetingede psykiske lidelser og om borgere, som har få eller ingen sociale og økonomiske ressourcer. Det drejer sig også om seniorer, som isoleres fra samfundet på grund af sproglige barrierer og fysiske skavanker, der hindrer et aktivt liv på lige fod med andre.

Kommunen har en særlig forpligtelse over for den sidste gruppe. Men kommunen har også en opgave i at stille de rette rammer og tilbud op for de øvrige seniorer.

3. Temaer

Overordnet tema: Livskvalitet

En lang række faktorer har betydning for de ældres livskvalitet. Viborg Kommune har som mål at sikre at de ældre medborgere oplever en høj grad af livskvalitet.

Opfattelsen af livskvalitet afhænger af det liv, som borgeren har levet. Borgeren har selv truffet valg, som har givet indhold og retning for livet, og det skal de fortsat gøre. Mennesker er ikke ens, og det betyder, at der ikke skal arbejdes med standardløsninger, men at løsningerne skal findes i samarbejde med borgeren og med udgangspunkt i borgerens ønsker og behov. Borgeren har således også et ansvar for sit eget liv og indholdet heri.

Vi tror på, at det giver livskvalitet at kunne selv. Overordnet arbejdes der ud fra den rehabiliterende tankegang på ældreområdet i Viborg Kommune. Rehabilitering og den rehabiliterende tankegang handler om at skabe eller genskabe borgerens færdigheder.

Det har længe været et grundlæggende mål for indsatsen i Viborg Kommune at øge den enkelte borgers livskvalitet ved at være så selvhjulpne som muligt.

Forventningerne til seniorlivet er mangfoldige. Kommunen kan opstille rammer og yde service for borgerne, men kommunen kan ikke indfri alle forventninger. Derfor er det vigtigt, at se på seniorlivet som enhver anden livsfase; som et resultat af, hvad man gør det til.

Underliggende temaer og målsætninger:

Fællesskab

Et godt og værdigt seniorliv betyder, at den enkelte har mulighed for at vedligeholde de eksisterende fællesskaber og opsøge nye.

Viborg Kommune vil...

Aktive hverdagsliv

...Skabe valgmuligheder, tilbud og nye rammer for udfoldelser samt understøtte de eksisterende aktiviteter og fællesskaber. Aktive hverdagsliv handler nemlig ikke kun om fysiske aktiviteter. Der skal være tale om både fysiske, mentale og sociale aktiviteter tilpasset forskellige funktionsniveauer

Udvikle relationer

...Sikre rammerne for at de ældre kan dyrke nuværende fællesskaber og opsøge nye fællesskaber. Seniortilværelsen betyder ofte at man ikke længere er del af et fællesskab på arbejdspladsen og mange oplever også at familie og venner efterhånden går bort. Derfor vil kommunen skabe rammer for at nye fællesskaber og relationer kan opstå.

Et fortsat arbejdsliv

...Skabe mulighed for at de ældre fortsat har tilknytning til arbejdsmarkedet – for de der ønsker det.

Aktive lokalsamfund

...Medvirke til at de ældre har mulighed for at leve aktive liv også i de mindre samfund, f.eks. i form af attraktive boliger, opretholdelse af serviceniveauet og støtte til lokale foreninger.

Opbakning til de frivillige

...Sikre gode forhold for foreningslivet og andre tiltag der omfatter frivillig indsats. Mange ældre udnytter friheden til at engagere sig i frivillige foreninger, tager på højskoleophold eller benytter de kommunale aktivitetstilbud. Her er der mulighed for at knytte nye venskaber og for at fylde hverdagen med meningsfyldte aktiviteter.

Selvstændighed og medindflydelse

Et godt og værdigt seniorliv betyder, at den enkelte mødes med ligeværd og respekt og at den enkelte har mulighed for at bevare det, der betyder noget for den enkelte.

Viborg Kommune vil...

Plads til borgerens ønsker og behov

...Sikre at borgerne mødes med respekt og at der lyttes til borgernes behov og ønsker. For borgerne er eksperter i eget liv. Borgerne skal have frihed til at vælge – og vælge fra.

Rehabilitering som udgangspunkt

...Forbedre de ældre borgers livskvalitet gennem en rehabiliterende indsats. Vi oplever, at borgerne gerne vil hjælpes til selvhjulpens frem for at modtage passiv hjælp og omsorg.

Kommunikation og dialog

...Styrke kommunikationen om rehabilitering. For rehabilitering er en anden form for hjælp end man er vant til og der skal arbejdes med at italesætte rehabilitering, så det ikke opfattes som manglende hjælp.

Indgå i en god og enkelt dialog med borgerne. Derfor skal kommunen tilbyde forskellige indgange til kommunen via både nye og kendte kommunikationsformer, så borgerne har forskellige muligheder for at gå i dialog med kommunens medarbejdere.

Værdighed

Et godt og værdigt seniorliv betyder, at der tages udgangspunkt i borgerens eget liv og at der gives mulighed for at fortsætte dette.

Viborg Kommune vil...

Mulighed for at klare sig selv

...Stille de nødvendige servicetilbud til rådighed der sikrer, at borgerne er selvhjulpne i længst muligt tid.

Selvbestemmelse

...Arbejde for at bevare det, der betyder noget for den enkelte og give plads til individuelle valg, der hvor det er muligt.

En værdig død

...Skabe rum og tid til at borgeren får en værdig afslutning på livet. Vi tilbyder lindrende behandling efter behov og tilstræber at ingen mod deres vilje dør alene.

Tryghed

Et godt og værdigt seniorliv betyder, at den enkelte har en tryk hverdag og får den hjælp som der er behov for.

Viborg Kommune vil...

Tryghed når helbredet svigter

...Sikre at den ældre får dækket behov for hjælp og pleje når helbredet svigter. Mange vil efter et langt og aktivt liv komme ud for, at de, på trods af træning og hjælpemidler, oplever, at de ikke længere kan klare hverdagen. Når behovet opstår skal borgeren modtage en indsats, der er tilpasset modtageren og som giver borgeren den nødvendige tryghed.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng

...Borgernes behov ændrer sig ofte over tid, så en væsentlig opgave for kommunen er, at sikre koordinationen og kommunikationen mellem de mange forskellige personer og fagpersoner, som er involveret. Fremtiden byder på færre standardløsninger og flere individuelle og fleksible løsninger.

Gode måltider

...Det gode måltid har stor betydning for den livskvalitet der opleves og for borgerens sundhedstilstand. Vi sætter fokus på måltiderne for både hjemmeboende og beboere på plejecentre og giver borgerne valgmuligheder.

Attraktive og seniorvenlige boliger

...Tilstræbe at der er et varieret udvalg af forskellige boliger og boformer for ældre over hele kommunen.

4. Fokus og indsatser

Fællesskab

at skabe rammer for gode oplevelser og styrke ældres sociale netværk og trivsel

at skabe rammer, der kan fremme borgerens mulighed for at dyrke nuværende fællesskaber og opsøge nye fællesskaber

at understøtte tilbud og aktiviteter i hele kommunen sammen med lokale aktører og andre frivillige og sikre at så mange som muligt kan deltage

Selvstændighed og medindflydelse

at fremme den enkelte borgers mulighed for at opnå eller bevare et aktivt liv og herigennem fremme sundhedstilstanden

at understøtte borgerens selvbestemmelse over egen hverdag

at synliggøre de valgmuligheder samt individuelle og fleksible løsninger, som Viborg Kommune allerede tilbyder

at udbrede de velfærdsteknologiske løsninger, vi ved der virker, så den enkelte i højere grad forbliver selvhjulp

at rådgive om og understøtte sunde kostvalg

Værdighed

at sikre at den enkelte får den afslutning på livet, som de ønsker

at respektere den enkeltes mulighed for at genvinde sin livskvalitet og for både psykisk, socialt og kognitivt at kunne fungere i hverdagen

at medarbejderne tager de svære samtaler både med de ældre og pårørende om døden

at omsorgen tager udgangspunkt i den enkeltes behov og livssituation

at arbejde med fokus på den rehabiliterende tankegang og med afsæt i den enkeltes ressourcer og behov

Tryghed

at skabe tryghed for borgerne og deres pårørende – for de der har behov

at forbedre mad- og måltidsoplevelsen for de borgere, der modtager madservice

at personalets kompetencer matcher de behov, som borgerne har

at skabe rammerne for at give en situationsbestemt hjælp for de mest sårbare ældre, f.eks. de der har psykiatriske problemstillinger og dem med flere sygdomme eller omfattende funktionssvigt

at give de svageste ældre den hjælp og støtte, som de har behov for
at borgerne oplever helhed og sammenhæng på tværs af sektorer

Udkast